

POMORSKA LIGA ZADANIOWA ZDOLNI Z POMORZA

Konkurs dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych województwa pomorskiego

w roku szkolnym 2018/2019

Etap I – kwalifikacyjny

Przedmioty rozwijające kompetencje społeczne

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań zapoznaj się z instrukcją.

Drogi uczniu !

- Masz przed sobą test sprawdzający wiadomości i umiejętność w zakresie uzdolnień z takich przedmiotów, jak: *język polski, historia, WOS, wiedza o kulturze, historia sztuki, historia muzyki.*
- Przeczytaj uważnie polecenia do wszystkich zadań. Dokładnie i czytelnie zapisuj swoje rozwiązania i odpowiedzi.
- Do niektórych zadań podane są cztery odpowiedzi: A, B C, D. Jedna jest poprawna - wybierz ją. Nie używaj korektora. Jeżeli się pomylisz obwiedź kołem błędną odpowiedź i zaznacz odpowiedź prawidłową.
- Do innych zadań zapisz odpowiedź w wyznaczonym miejscu.
- Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz maksymalnie otrzymać 30 punkty.
- Spróbuj rozwiązywać zadania po kolei. Jeśli nie potrafisz rozwiązać któregoś zadania, przejdź do następnego. Do opuszczonego wrócisz, jeśli będziesz mieć czas.
- Masz do rozwiązania 20 zadań.
- Na rozwiązanie wszystkich zadań masz 60 minut. Pracuj spokojnie i uważnie.

POWODZENIA !

Zdanie 1. [0 – 2 pkt]

Dopisz do wydarzeń daty lub wydarzenia do dat:

Wydarzenie	Data
A. Bitwa pod Zamą i klęska Hannibala w starciu Rzymian z Kartaginą.
B. Upadek cesarstwa zachodniorzymskiego. Umowny koniec starożytności.
C.	622 rok
D.	1241

Źródło 1. do zadania 2. Zamek w Kórniku.

Źródło: <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/4/49/Kórnik.jpg>
[data pobrania: 18.04.2017 r.]

Zadanie 2. [0 – 1 pkt]

Zaprezentowana w źródle 1. budowla jest w stylu:

- A. romańskim
- B. neogotykiem angielskim
- C. barokowym
- D. neoklasycystycznym

Zadanie 3. [0 – 1 pkt]

W mitologii greckiej istota w połowie ludzka i w połowie końska to:

- A. Satyr
- B. Centaur
- C. Helios
- D. Tanatos

Zadanie 4. [0 – 1 pkt]

Spośród wymienionych władców panujących w Polsce wskaż tego, który panował chronologicznie jako pierwszy i tego, który panował najpóźniej. W tabeli obok pierwszego władcy wpisz literę A, obok ostatniego – B.

Władca	Odpowiedź
1. Michał Korybut Wiśniowiecki	
2. Stanisław Leszczyński	
3. Henryk Walezy	
4. Jan II Kazimierz	
5. Władysław IV Waza	

Zadanie 5. [0 – 1 pkt]

Spośród poniższych wydarzeń XVII wieku oznaczonych literami A – D, wybierz wydarzenie chronologicznie pierwsze i wydarzenie chronologicznie ostatnie. W tabeli zaznacz litery, którymi oznaczono wybrane wydarzenia.

5.1.	Wydarzenie chronologicznie pierwsze	A	B	C	D
5.2.	Wydarzenie chronologicznie ostatnie	A	B	C	D

- A. Król Michał Korybut Wiśniowiecki zawarł traktat w Buczacu z Turcją.
- B. Król Jan III Sobieski stoczył bitwę pod Wiedniem nazywaną *Odsieczą Wiedeńską* lub *Wiktorią Wiedeńską* z armią Imperium Osmańskiego pod wodzą wezyra Kara Mustafy.
- C. Hetman Stanisław Żółkiewski pokonał Rosję w bitwie pod Kłuszynem.
- D. Pokonanie przez flotę polską Szwedów w bitwie morskiej pod Oliwą.

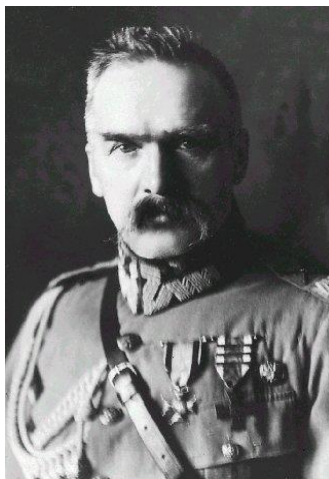
Zadanie 6. [0 – 1 pkt]

Jedną z zasad politycznych w dobie Świątego Przymierza była zasada legitymizmu, która

- A. głosiła, że należy przywrócić w Europie stan polityczny sprzed rewolucji
- B. nie uznawała przewagi w Europie żadnego z państw
- C. głosiła krytykę niekonstytucyjnych posunięć władz
- D. głosiła, że tylko monarchowie z Bożej łaski mają prawo zasiadać na tronie

Zadanie 7. [0 – 1 pkt]

Zdjęcie przedstawia jedną z najwybitniejszych postaci z historii naszego państwa.

Źródło: [wikipedia.org/wiki/\[...\]](https://pl.wikipedia.org/wiki/Józef_Piłsudski) Data pobrania: 19.04.2017 r.

Uzupełnij:

Podaj imię i nazwisko tej postaci
/imię i nazwisko/

oraz dokończ zdanie: „Na przedpolach Warszawy od 13 do 15 sierpnia 1920 r. pod Jego dowództwem naczelnym nastąpiło rozbicie armii Michaiła Tuchaczewskiego. Bitwę, która zmieniła losy świata określa się:

..... /powszechnie używana nazwa/ w literaturze historycznej.

Zadanie 8. [0 – 1 pkt]

Zaznacz literą P - zdanie prawdziwe, a literą F - zdanie fałszywe.

1. Referendum – to zwrócenie się do obywateli z zapytaniem dotyczącym wyłącznie spraw politycznych.	
2. Inicjatywa ludowa – możliwość tworzenia rozmaitych organizacji politycznych, kulturalnych, sportowych i społecznych na danym obszarze.	
3. Plebiscyt terytorialny - powszechne głosowanie mieszkańców pewnego obszaru w sprawie przynależności tego terytorium do danego państwa.	

Źródło 2. do zadania 9, 10, 11 i 12. Preambuła do Konstytucji RP (fragment).

„W trosce o byt i przyszłość naszej Ojczyzny, odzyskawszy w 1989 roku możliwość suwerennego i demokratycznego stanowienia o Jej losie, my, Naród Polski - wszyscy obywatele Rzeczypospolitej, zarówno wierzący w Boga będącego źródłem prawdy, sprawiedliwości, dobra i piękna, jak i nie podzielający tej wiary, a te uniwersalne wartości wywodzący z innych źródeł, równi w prawach i w powinnościach wobec dobra wspólnego - Polski, wdzięczni naszym przodkom za ich pracę, za walkę o niepodległość okupioną ogromnymi ofiarami, za kulturę zakorzenioną w chrześcijańskim dziedzictwie Narodu i ogólnoludzkich wartościach, nawiązując do najlepszych tradycji Pierwszej i Drugiej Rzeczypospolitej, zobowiązani, by przekazać przyszłym pokoleniom wszystko, co cenne z ponadtyścioletniego dorobku, złączeni więzami wspólnoty z naszymi rodakami rozsianymi po świecie, świadomi potrzeby współpracy ze wszystkimi krajami dla dobra Rodziny Ludzkiej, pomni gorzkich doświadczeń z czasów, gdy podstawowe wolności i prawa człowieka były w naszej Ojczyźnie łamane, pragnąc na zawsze zagwarantować prawa obywatelskie, a działaniu instytucji publicznych zapewnić rzetelność i sprawność, w poczuciu odpowiedzialności przed Bogiem lub przed własnym sumieniem, ustanawiamy Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej jako prawa podstawowe dla państwa oparte na poszanowaniu wolności i sprawiedliwości, współdziałaniu władz, dialogu społecznym oraz na zasadzie pomocniczości umacniającej uprawnienia obywateli i ich wspólnot. Wszystkich, którzy dla dobra Trzeciej Rzeczypospolitej tę Konstytucję będą stosowali, wzywamy, aby czynili to, dbając o zachowanie przyrodzonej godności człowieka, jego prawa do wolności i obowiązku solidarności z innymi, a poszanowanie tych zasad mieli za niewzruszoną podstawę Rzeczypospolitej Polskiej”.

[cyt. za: KONSTYTUCJA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 2 kwietnia 1997 r.]

Zadanie 9. [0 – 1 pkt]

Wyjaśnij jak rozumiesz pojęcie: preambuła

.....
.....
.....

Zadanie 10. [0 – 2 pkt]

Przeczytaj powyższy tekst „Preambułę do Konstytucji RP” i odpowiedz na następujące pytanie: Do jakich wartości się ona odwołuje? W swojej odpowiedzi przywołaj odpowiednie cytaty:

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 11. [0 – 2 pkt]

Przeczytaj powyższy tekst „Preambułę do Konstytucji RP” i odpowiedz na następujące pytanie: *Do jakich tradycji historycznych nawiązuje ?*

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 12. [0 – 1 pkt]

Użyty w preambule zwrot „do najlepszych tradycji Pierwszej i Drugiej Rzeczypospolitej” to okres:

- A. od połowy XV wieku do III rozbioru Polski w 1795 r. i lata 1918 – 1939
- B. od połowy XV wieku do III rozbioru Polski w 1795 r. i lata 1918 – 1945
- C. od połowy XV wieku do I rozbioru Polski w 1772 r i lata 1918 – 1939
- D. od połowy XV wieku do I rozbioru Polski w 1772 r i lata 1989 – 2018

Źródło 3. do zadania 13 „Polskie Konstytucje” (fragmenty).

Fragment A.

„Polska Rzeczpospolita Ludowa jest republiką ludu pracującego. Polska Rzeczpospolita Ludowa nawiązuje do najszczytniejszych postępowych tradycji Narodu Polskiego i urzeczywistnia idee wyzwolenicze polskich mas pracujących”.

Fragment B.

„W imię Boga w Trójcy Świętej Jedynego. Stanisław August z Bożej Łaski i Woli Narodu Król Polski, Wielki Książę Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflancki, Smoleński, Siewierski i Czernichowski, wraz ze Stanami Skonfederowanymi w liczbie podwójnej Naród Polski reprezentującymi”.

Fragment C.

„W imię Boga Wszchemogącego! My, Naród Polski, dziękując Opatrzności za wyzwolenie nas z półtorawiekowej niewoli, wspominając z wdzięcznością męstwo i wytrwałość ofiarnej walki pokoleń, które najlepsze wysiłki swoje sprawie niepodległości bez przerwy poświęcały, [...] tę oto Ustawę Konstytucyjną na Sejmie Ustawodawczym Rzeczypospolitej Polskiej uchwalamy i stanowimy.

[Cyt. za: www.isap.sejm.gov.pl; www.infor.pl]

Zadanie 13. [0 – 3 pkt]

Przeczytaj uważnie źródło 3 „Polskie konstytucje” (fragmenty) a następnie uzupełnij tabelę:

Konstytucja	Data uchwalenia	Lata obowiązywania
Fragment A
Fragment B
Fragment C

Zadanie 14. [0 – 1 pkt]

Zaznacz literą P - zdanie prawdziwe, a literą F - zdanie fałszywe.

1. Euro jest środkiem płatniczym we wszystkich krajach UE, poza Wielką Brytanią.	
2. Strefa Schengen jest obszarem, na którym została zapewniona swoboda przepływu osób.	
3. Brexit – to potoczna nazwa procesu opuszczania przez Wielką Brytanię struktur Unii Europejskiej, zapoczątkowanego przez referendum w czerwcu 2017 r.	

Zadanie 15. [0 – 2 pkt]

Zapoznaj się z fragmentem Mazurka Dąbrowskiego - tekst według pisowni rękopisu Józefa Wybickiego, a następnie uzupełnij o brakujące słowa aktualny tekst Hymnu Polskiego.

Mazurek Dąbrowskiego - tekst według pisowni rękopisu Wybickiego (według: J. S. Kopczewski, O naszym hymnie narodowym, NK, Warszawa 1988) źródło: Wikipedia (fragment).	Mazurek Dąbrowskiego. Aktualny tekst Hymnu Polskiego
<p>1. Jeszcze Polska nie umarła, kiedy my żyjemy. Co nam obca moc wydarła, szablą odbijemy.</p> <p>2. Jak Czarniecki do Poznania wracał się przez morze dla ojczyzny ratowania po szwedzkim rozbiore.</p>	<p>1. Jeszcze Polska nie [.....], kiedy my żyjemy. Co nam obca przemoc [.....], szablą [.....].</p> <p>2. Jak Czarniecki do Poznania po szwedzkim [.....], dla ojczyzny ratowania [.....] się przez morze.</p>

Zadanie 16. [0 – 1 pkt]

Podaj podstawowe informacje o osobie przedstawionej na zdjęciu:

A. Imię i nazwisko:

.....

B. Jakiego państwa, członka UE jest prezydentem:

.....

Źródło: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Prezydenci> [...]

Zadanie 17. [0 – 2 pkt]

Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz na pytania.

Paweł uczeń klasy trzeciej liceum na swoim portalu społecznościowym umieścił zdjęcie z wycieczki na którym jest on razem ze wychowawczynią.

**A. Czy Paweł może opublikować w Internecie zdjęcie, zawierające czyjś wizerunek?
Uzasadnij swoją odpowiedź.**

.....
.....
.....
.....
.....

B. Wyjaśnij czym jest RODO ?

.....
.....
.....

Zadanie 18. [0 – 1 pkt]

Dokończ zdanie:

Trenerem siatkarskiej reprezentacji Polski, która zdobyła złoty medal podczas mistrzostw

świata w 2018 roku jest

/imię i nazwisko/

Źródło 4. do zadania 14.

Okladka książki Anny Machcewicz.

Źródło: https://historia.org.pl/wp-content/uploads/2015/09/Bunt_okladka.jpg
[data pobrania: 10.01.2018 r.]

Zadanie 19. [0 – 2 pkt]

Wyjaśnij wymowę okładki książki *Anny Machcewicz*. [źródło 6.] interpretując jej elementy graficzne i napisy.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Źródło 4. do zadania 20. Mural „Marzec ’68”.

[www.bing.com/images/mural „Marzec ’68”](http://www.bing.com/images/mural%20%22Marzec%20'68%22)

Zadanie 20. [0 – 3 pkt]

Mural upamiętnia ważną datę z najnowszej historii Polski. Wyjaśnij czym jest mural i do jakiego wydarzenia nawiązuje:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....